

Memòria viva dels noms

JOAN VICENS I TARRÉ

Sovint, en els petits municipis, els seus habitants han tingut unes relacions molt properes. Sovint, també, han tingut una sèrie de famílies i persones conegudes no pel seus cognoms sinó per motius o malnoms que, aprofitant una característica, un ofici, un fet o un lloc geogràfic de manera innocent, improvisada o potser amb una certa malícia, han «batejat» una nissaga de conciutadans i s'han perpetuat en el temps.

A Tossa de Mar de motius n'hi ha hagut molts, i de diversa índole i procedència. En un magnífic treball de recerca, compilació, consultes i buidatge de memòries històriques, Carmelo Sallés i David Moré han publicat aquest diccionari que sens dubte serà un referent per a la historiografia tossenca. Han estat més de deu anys d'una tasca minuciosa i d'anar lligant caps i fils de totes aquelles famílies i personatges de la població «rebatejats».

Avui dia que la majoria dels petits municipis costaners estan abocats a una irremeiable voràgine turística i globalitzadora, investigar i recopilar aquesta realitat cultural és un exercici de recuperació de part d'aquells temps passats que se'ns escolen dels dits.

En aquest diccionari, doncs, hi podem trobar gairebé tots els motius que des del segle XVIII fins a la darrerria del segle XX s'han dit a Tossa. Són gairebé mil cinc-cents entrades, totes degudament documentades i, la gran majoria, amb explicació de la seva procedència. Si el consultem amb atenció podrem copsar que molts motius es repeteixen en diferents municipis: són aquells *cans* o malnoms que traspassen termes; tot plegat per fer-nos adonar que l'home, des d'un vessant antropològic i cultural, de vegades segueix els mateixos patrons. Molta de la gent gran de Tossa, memòria viva i darrere de molts d'aquests coneixements populars, s'hi podrà trobar, o hi trobarà parents o coneguts de tota la vida.

CARMELO SALLÉS
I DAVID MORÉ AGUIRRE

Diccionari de més de mil mots de la història de Tossa

Col·lecció Quaderns d'Estudis Tossencs, 9. Ajuntament de Tossa de Mar, Diputació de Girona i Generalitat de Catalunya. Tossa de Mar, 2009. 400 pàgines.

En definitiva, ens trobem davant un treball de recerca minucios i acuradament editat, fet amb mesura i sensibilitat per dos joves tossencs que s'estimen el seu municipi i la seva història; un replà per salvaguardar i perpetuar tots els grans ja caminats i que la majoria de persones joves actualment no coneixen, potser perquè utilitzen l'ascensor, producte de la tecnologia i les comoditats que oferim als nostres visitants i turistes. Tant de bo aquesta escala iniciada i recuperada per David Moré i Carmelo Sallés tingui continuïtat i ens pugui portar a dalt de tot del coneixement i la memòria de les nostres arrels. Solament així ens assegurarem de no perdre aquella Tossa que descobrí Ava Gardner i que encisà molts artistes. La producció de *Pandora* va significar obrir la porta tossenca al món i tancar-ne una altra que humanitzava una vila costanera on el temps transcorria tranquil·lament.

DVD

ANTONI MARTÍ

Paisatges Observats

Video Play Serveis. La Bisbal, 2009. 60 m.

La productora bisbalenca dirigida pel documentalista Antoni Martí celebra els seus 25 anys amb una producció que sintetitza la seva apassionada tasca de traduir en imatges la riquesa històrica, paisatgística i humana del país. En aquest documental de 60 minuts, Martí recupera les millors imatges de la seva trajectòria i ret homenatge a la gent del país i a escriptors, historiadors, biòlegs, professors i tota mena de professionals que han col·laborat en els seus projectes. La productora Video Play va néixer a la Bisbal el 1984 i disposa d'un valuós arxiu cinematogràfic.

Investigar i recopilar la realitat cultural dels petits municipis és un exercici de recuperació dels temps passats que se'ns escolen dels dits